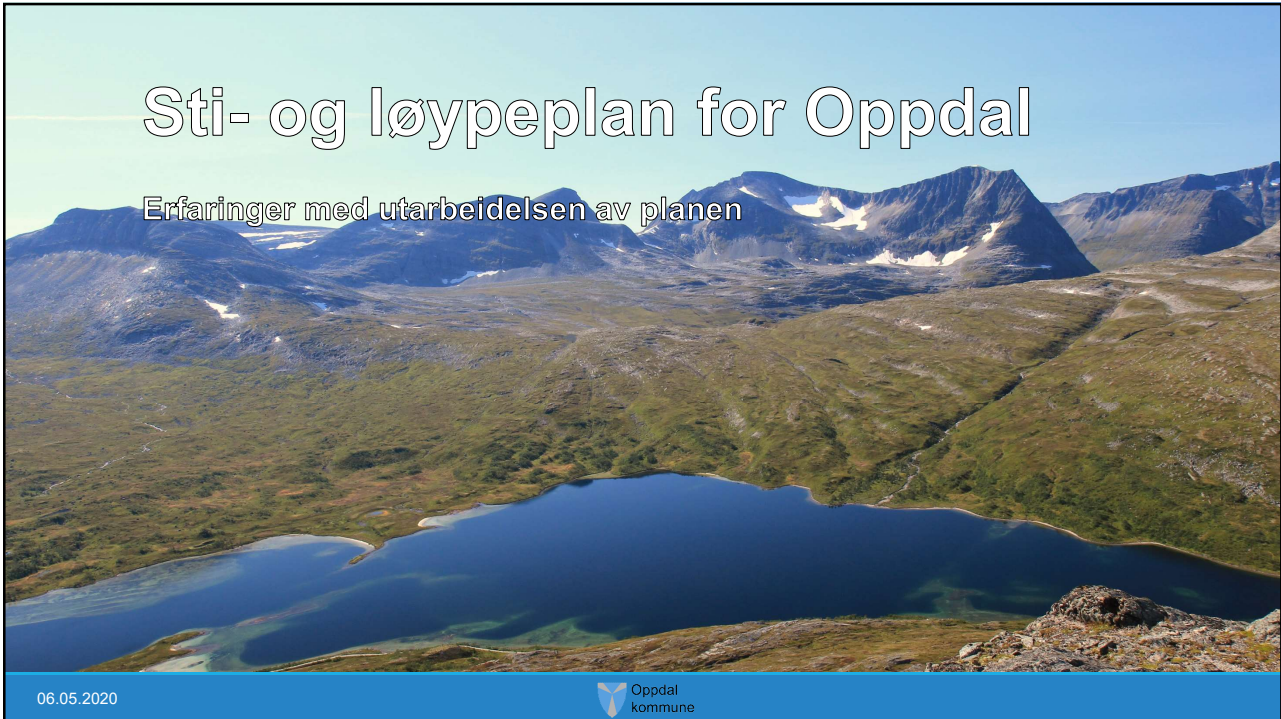

Sti- og løypeplan for Oppdal

Erfaringer med utarbeidelsen av planen

06.05.2020

Oppdal
kommune

Kort om Oppdal

2 270 km²

52 % av kommunen er vernet

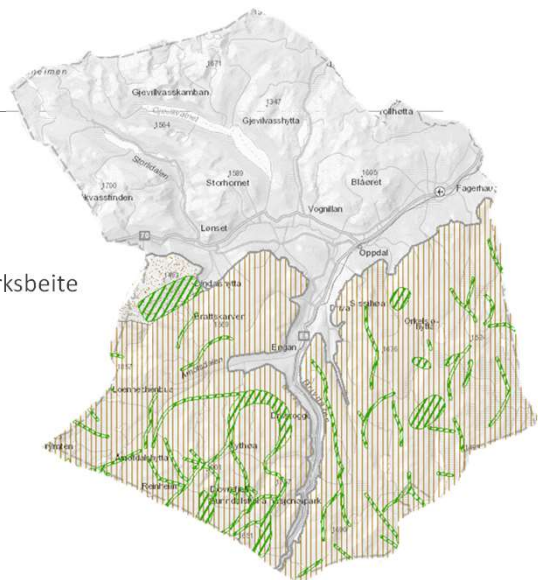
7 001 innbyggere – **3 800** hytter (140 nye i 2019)

Norges største sauekommune – ca. **45 000** sau på utmarksbeite

Tamrein, villrein, moskus, fjellrev mm.

Viktig reiselivsnæring

Godt tilrettelagt nett av turstier, skiløyper og nedfarter

Oppdal
kommune

Bakgrunn

En slik plan har vært etterspurt lenge.

Nedfestet som et tiltak i **folkehelseplanen** og kommunes **planstrategi** for 2016 – 2019

Ski, vandring og sykkel er de tre bærende produktkonseptene i **masterplanen** for Oppdal

Kombinasjonen av mangfoldig bruk og manglende sammenfatning av kunnskap om denne har utløst behovet for å kartlegge sti- og løypenettet, herunder behovene for tiltak.

Invitasjon til utarbeidelse av veileder

Temaplan

- Skal være retningsgivende for kommunal saksbehandling og legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens arealdel (og andre planer).
- Kilde til kunnskap og oversikt for administrasjon, politikere, brukere og tilretteleggere.
- Må innarbeides i annet planverk for å bli bindende ift. økonomi og areal

Andre planer

Kommuneplanens arealdel og samfunnsdel. Tre suksessfaktorer i samfunnsdelen:

- Stedsutvikling
- Folkehelse
- Omsorg

Folkehelseplan 2017 – 2021

Kommunedelplan for trafiksikkerhet 2014 – 2018

Beiteplan for Oppdal 2018 - 2025

Delplan idrett og fysisk aktivitet 2013-2016 (nå 2019-2023)

Mål og formål

FORMÅL:

- Sørge for at stier, turløyper og ferdselsårer ivaretas og planlegges på en bærekraftig måte i arbeidet med kommuneplanens arealdel og øvrig kommunal arealplanlegging.
- Tilrettelegge og sikre attraktive turstier og turveier mot omdisponering for framtida, spesielt nær bolig- og sentrumsområder.
- Å virke konfliktdependende ovenfor potensielle interessekonflikter.

HOVEDMÅL:

- Gode turstier og turveier skal øke attraktiviteten for innbyggere og tilreisende turister.
- Alle innbyggerne i Oppdal skal ha gode og tilgjengelige turmuligheter nært der de bor.
- Gi oversikt, vurdere og beskrive standarden på godt etablerte turstier og turveier, herunder eventuelle behov for tiltak.
- Foreslå eventuelle nye turstier og turveier som bør etableres, herunder tiltak for å gjennomføre dette.

Delmål som skal bidra til å nå hovedmålene

- Bidra til **økt kunnskap** om retter og plikter for ferdsel gjennom innmark og utmark.
- Foreslå en standard **grunneieravtale** mellom grunneiere og tiltakshavere.
- Legge fram **beslutningsgrunnlag** for prioriteringer av anlegg og tiltak for friluftsliv.
- Vektlegge **lik utforming og naturvennlig tilrettelegging**, også når det gjelder informasjon.
- Foreslå en **overordnet modell** som redegjør for ansvar og oppgavefordeling med tanke på tilrettelegging, oppgradering, drift og vedlikehold av turstier og turveier.
- Angi en **standard** for skilting og merking.
- Foreslå retningslinjer for **publisering** av prioriterte turstier og turløyper.
- Stier fra **bolig- og hytteområder** til nærliggende turområder bør skiltes og tilrettelegges.
- Alle skal ha tilgang til turområder innenfor en radius på **500 meter** fra bolig eller fritidsbolig.
- Prioriterte **utfartsområder for dagsturer** bør skiltes og tilrettelegges.

Organisering

Arbeidsgruppe:

- Fagansvarlig miljø og kultur
- Fagansvarlig folkehelse og miljørettet helsevern
- Kulturkonsulent
- Rådgiver landbruk

Referansegruppe

- Barnas turlag/DNT (frivillige)
- To representanter fra beitenæringa
- To representanter fra stisykkelmiljøet
- Oppdal fjellturgruppe
- Prosjektgruppa «Sykkel og vandring» – Masterplanarbeidet
- Opdal Bygdealmening
- Enern Oppdal, Oppdal 365, Visit Oppdal, «sykkel og vandring»

Vedtak om oppstart i kommunestyret. Sluttbehandling i bygningsrådet og kommunestyret.

Prosess

25.10.2017: Politisk vedtak om framskynding av oppstart grunnet kommuneplanens arealdel

Årsskifte 17/18: Utarbeidelse av planbeskrivelse

07.02.2018: Informasjon- og innspillsmøte med arbeidsgruppa for beiteplanen

21.02.2018: Informasjon og innspillmuligheter lagt ut på kommunens nett- og facebookside

20.03.2018: Møte i referansegruppa

20.03.2018: Mottatt utkast til veileder

11.04.2018: Åpent informasjons- og innspillsmøte

20.04.2018: Møte i referansegruppa

25.05.2018: Møte i referansegruppa

02.08.2018 – 02.09.2018: Høring

18.10.2018: Vedtak i kommunestyret etter tilråding av bygningsrådet

Statuskartlegging

- **Ønsket å kartlegge:**
 - Eksisterende ferdselsårer underlagt et driftsansvar.
 - Ferdselsårer som brukes men som ikke er tilrettelagt eller underlagt driftsansvar.
 - Behovet for utbedringer av eksisterende traséer.
 - Behovet for eventuelle nye traséer
- **Kilder**
 - Turbøker, turkart og turportaler
 - Kommunale og nasjonale kartbaser
 - Innspill fra brukere, grunneiere og befolkningen for øvrig
 - SMIL-arkiv
 - Strava, mtpmap mm.

Innhenting av innspill

12 innspill per brev/e-post/telefon

- Konkrete traséer
- Forvaltningstiltak

Innspillsmøte

- Geografiske grupper
- Mange innspill til konkrete traséer
- De fleste interesser godt representert – gode diskusjoner

Utfordring – mangelfulle skjema

Innspillskjema til sti- og løypeplan for Oppdal kommune

Navn:

Lag/forening:

Telefon:

e-post:

Adresse:

Stier/turløyper det bør gjøres noe med

Settes opp i prioritert rekkefølge.

Sted/navn	Type	Ønsket tiltak
1 DRIVA ALVA - NY	Se planbeskrivelse for definisjoner. Vælg ny trase dersom du ønsker en ny form/tykkelse.	Tiltak kan være skilting/merking, vegetasjonrydding, grussing/kløpping, drenering, stivrettelgging for barnevegg/fullesti eller etablering av ny trase. Vennligst spesifiser dersom du ønsker stivrettelgging som åke, og nevnt her.
2 LANGS GÅVEIKATTET		OSCA - RINGORA
3		
4		
5		

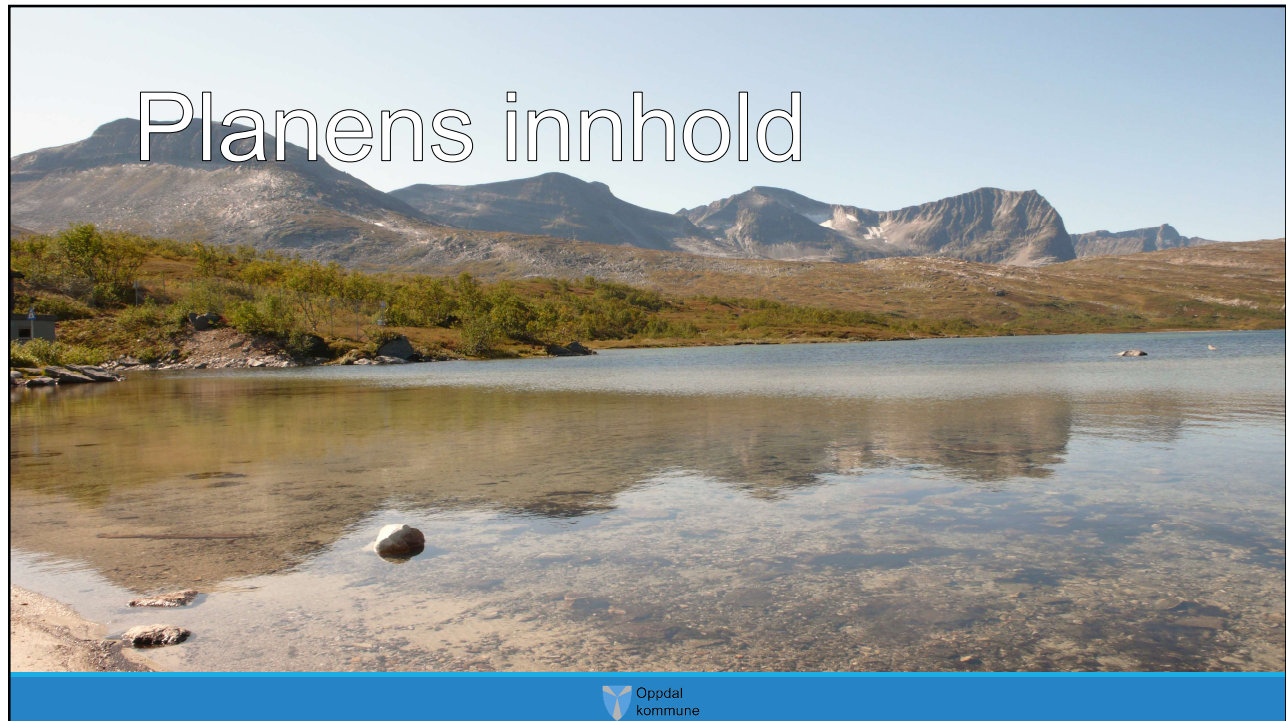
Begrunnelse for at disse stiene/løypene bør prioriteres	Estimert kostnad/antall dugnadstimer
1	Kostnad: Dugnadstimer:
2	Kostnad: Dugnadstimer:
3	Kostnad: Dugnadstimer:
4	Kostnad: Dugnadstimer:
5	Kostnad: Dugnadstimer:

Estimert kostnad/antall dugnadstimer bør helst fylles inn om man har erfaring med denne typen arbeid.

Er du villig til å bidra med dugnadsarbeid til oppgradering, etablering eller andre tiltak? Ja: Nei:

Øvrig kommentar til ditt innspill eller planen for øvrig:

Forslag sendes per e-post til post@oppdal.kommune.no eller per brev til Oppdal kommune, plan og forvaltning, Inge krokanes veg 2, 7340 Oppdal. Spørsmål kan rettes til Sjur Vammervold, 400 16 758, e-post sjur.vammervold@oppdal.kommune.no

Friluftsloven og allemannsretten

- Definisjoner av innmark og utmark
- Ferdselsretten
- Ferdselskultur og allemanspliktene
- Merking og tilrettelegging
- Bortvisning, fysiske stengsel og forbudsskilt
- Organisert og kommersiell ferdsel
- Regler og forskrifter i verneområdene
- Oppholdsretten
- Høstingsretten
- Formidling gjennom turbøker og andre informasjonskanaler
- Ferdsel i områder med tamrein

Beskrivelse av aktiviteter som utøves

- Vandring
- Terrengløping
- Langrenn og andre skiaktiviteter
- Sykling
- Jakt og fiske
- Beite- og landbruksformål
- Ridning
- Andre aktiviteter (forskning, oppsyn, registreringer/tellinger...)

Status og ferdsel på eksisterende sti- og løypenett

Geografiske presentasjoner

- Kort om biologi og naturmangfold
- Beitekvalitet og -bruk
- Omfang av eksisterende ferdsel
- Omfang av tilrettelagte stier
- Parkeringsplasser og innfallsporter
- **Øvrige brukte ferdselsårer som ikke er underlagt driftsansvar**

Annet innhold

Eksisterende skilting og merking
Finansiering av tilrettelegging- og friluftstiltak
Rein og husdyrs-interesser

Tiltak og strategier

Turstier og turveier

- Vektet fra 1-3 og prioritert deretter.

Strategier og forvaltningstiltak – fem hovedområder:

- Skilting, merking og informasjon
- Samarbeid og organisering
- Kompetanseheving
- Parkering
- Tilrettelegging

Vedlegg

Vedlegg 1: Innkomne innspill

Vedlegg 2: Kilder til finansiering

Vedlegg 3: Avtale om tilrettelegging og merking av stier i Oppdal kommune

Vedlegg 4: Eksempelavtale for skiløypetrasé over innmark i Oppdal kommune

Vedlegg 5: Eksempelavtale for skiløypetrasé over utmark i Oppdal kommune

Vedlegg 6: Definisjoner og bestemmelser gjennom spillemiddelordningen

Vedlegg 7: Detaljert beskrivelse av traseene

Sør for sentrum – Drivdalen, Dovrefjell og Vinstradalen

ID	Rutenavn	Rutenummer	Ekstiterende/ny	Beskrivelse	Brukstype	Type ferdselsåre	Vedlikeholdsansvar	Opprinnelse/kilde
1.1	Drivdalen skianlegg	Mangler	Ekstiterende	Løype brukt til langrenn. Nylig ryddet for skog og planert.	Langrenn	Turløype	Drivdalen IL	Drivdalen IL
1.2	Risgjelan – Rønningssetra	Mangler	Ekstiterende	Snøscooterkjørt løype fra Risgjelan til Rønningssetra	Langrenn	Turløype	Drivdalen IL	Skisporet.no
1.3	Skoresbrua – Gottemsvegen	Mangler	Ekstiterende	Snøscooterkjørt turløype fra Skoresbrua til trimpost	Langrenn	Turløype	Drivdalen IL	Skisporet.no
1.4	Sneheim – Brunkollen	dov4	Ekstiterende		Fottur	Tursti	DNT Oslo og omegn	Tur- og friluftsbasen
1.5	Brunkollen – Åmotsdalshytta	dov6	Ekstiterende		Fottur	Tursti	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.6	Brustølen	F_20160202_05	Ekstiterende	Rundtur med trimpost i starten av Vinstradalen	Fottur	Tursti	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.7	Brattstien	Mangler	Ekstiterende	Bratt merket tur	Fottur/sykling	Tursti	Dovrehallen Grendalag	Drivdalen.no
1.8	Fossesætra	F_20160219_01	Ekstiterende	Fra Sæsskalvhåggån	Fottur	Tursti	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.9	Grønnbakken – Reinheim	dov39	Ekstiterende	Populær tursti med mye ferdsel i viktig villreinterrang	Fottur	Tursti	DNT Oslo og omegn	Tur- og friluftsbasen
1.10	Hesthåggålla	F_20151016_02	Ekstiterende	Opp mot trimpost i nordre værstigen.	Fottur	Tursti	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.11	Klæva - Flaettasætervegen	Mangler	Ekstiterende	Gammel sætervei, finansiert med SMIL.	Fottur	Tursti	Vinstradalen og Loe utmarksag	SMIL - 2010
1.12	Kongsvold – Reinheim	dov3	Ekstiterende	Populær tur både sommer og vinter	Fottur	Tursti	DNT Oslo og omegn	Tur- og friluftsbasen
1.13	Magalåupet	Mangler	Ekstiterende	Tursti	Fottur	Tursti	Oppdal kommune	Oppdal kommune
1.14	Reinheim – Åmotsdalshytta	dov5	Ekstiterende		Fottur	Tursti	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.15	Risberget rundt	F_20151115_03	Ekstiterende	Rundtur langs Driva. Trimpost.	Fottur	Tursti	Opplev mer av Oppdal	Tur- og friluftsbasen
1.16	Sissihaa	F_20151123_03	Ekstiterende	Populær toppstur fra Klåflet.	Fottur	Tursti	Opplev mer av Oppdal	Tur- og friluftsbasen
1.17	Skoremsbrua – Sætrumsmoen	F_20150827_02	Ekstiterende	Rundtur med trimpost	Fottur	Tursti	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.18	Støljære - Gråurenget - Åmotsdalen	Mangler	Ekstiterende	Tursti på gammel ferdselsåre - merket	Fottur	Tursti	Dovrehallen Grendalag	SMIL - 2010
1.19	Svarthaugen 954 moh.	F_20151123_02	Ekstiterende	Populær toppstur, rundtur om toppen.	Fottur/sykling	Tursti	Opplev mer av Oppdal	Tur- og friluftsbasen
1.20	Sættusætra	F_20160202_08	Ekstiterende	Trimpost i Risila	Fottur	Tursti	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.21	Urdvatnet - Jenstad	dov36	Ekstiterende	Kun liten del som ligger i Oppdal.	Fottur	Tursti	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.22	Åmotsdalshytta – Skamsdalen	dov9	Ekstiterende		Fottur	Tursti	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.23	Rundtur på Kongsvoll	F_20151123_09	Ekstiterende	Rundtur sør-øst for Kongsvold	Fottur	Tursti	Opplev mer av Oppdal	Tur- og friluftsbasen
1.24	"Moskusstien"	Mangler	Ekstiterende	Rundtur med utg. punkt fra Kongsvoll/Grønnebakken	Fottur	Tursti	Opplev mer av Oppdal	Dovrefjell nasjonalparkstyre
1.25	Urdvatnet - Åmotsdalshytta	dov14	Ekstiterende		Fottur	Tursti	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.26	Dugumåstien	F_20160202_01	Ekstiterende	Delvis på gamle seterveger.	Fottur	Tursti/turveg	Drivdalen IL	SMIL - 2009
1.27	Pilegrimsleden	F_20161005_01	Ekstiterende	Gott tilrettelagt og mye brukt tursti i sesong.	Fottur	Tursti/turveg	Oppdal kommune	Tur- og friluftsbasen
1.28	Risfossen	F_20150827_01	Ekstiterende	Rundtur langs Driva. Trimpost.	Fottur	Tursti/turveg	Drivdalen IL	SMIL - 2017
1.29	Åmotsdalen p-plass - Pilbua	dov10	Ekstiterende	Åmotsdalen p-plass - Pilbua.	Fottur	Tursti/turveg	KNT	Tur- og friluftsbasen
1.30	Engan	F_20151016_01	Ekstiterende	Flat rundløype rundt Engan. Trimpost ved Støleaga.	Fottur	Turveg	Drivdalen IL	Tur- og friluftsbasen
1.31	Kleva - Meråket	F_20160202_02	Ekstiterende	Gamle sæterveger.	Fottur	Turveg	Vinstradalen og Loe utmarksag	Tur- og friluftsbasen

Gode eksempler

Gjenstår å se hva som har fungert bra, men;

Medvirkningsprosessen

- Bredt utgangspunkt
- Aktører med relevant og variert erfaring
- Bedre og bredere forankring

Stort fokus på kunnskapsformidling

- Status i de ulike områdene
- Lovverk
- Organisering
- Aktører
- Fagdager som tiltak

Hva ville vi gjort annerledes?

Brukt mer tid på målformuleringer og ambisjonsnivå

Brukt mer tid på oppfølging og konkretisering av innspill

- Stilt strengere krav for å «unngå» private innspill uten forankring?
- Plassering av ansvar i handlingsdelen

Vært enda tydeligere på hva en status som temaplan innebærer

Bedre medvirkning fra **brukerne** → aktive friluftsutøvere som engasjerer seg.

Kart

Tips fra vår side

Prioriter arbeidet

Inviter og opprett en bredt sammensatt referansegruppe

Legg opp til en god og tett dialog med brukere, grunneiere og landbruksnæring

Send planen på åpen høring og inviter til åpne innspillmøter

Bruk kartressursene i kommunen

Vær tydelig på planens status som temaplan (hvis dere velger det)

Vegen videre

Implementering og spredning av planen

Gjennomføring av tiltak

Spørsmål?

sjur.vammervold@oppdal.kommune.no / 72 40 18 27

www.oppdal.kommune.no → Kultur og fritid → Idrett og friluftsliv → Sti- og løypeplan

